

19. Gdzie mieszka nasz prymas? — w Warszawie, w stolicy Państwa.
20. Jaki kolor szat ma ks. biskup? — fioletowo-czerwony.
21. Kto to są kapłani? — pomocnicy księży biskupów.
22. Od jak dawna są kapłani? — od czasów apostołskich, bo już apostołowie dobierali sobie do pomocy „prezbiterów”, czyli kapłanów.
23. Od kogo ma kapłan władzę? — od swojego biskupa.
24. A biskup? — od papieża.
25. Po czym poznajemy kapłana — duchownego? — po stroju, (suknia czarna, koloratka itd.).
26. Jak się nazywa kapłan, który w imieniu księdza biskupa rządzi całą parafią? — ksiądz proboszcz.
27. Jak się nazywa nasz ksiądz proboszcz?
28. Co stanowią razem papież, biskupi i kapłani? — hierarchię, czyli władzę Kościelną.

Zapamiętać:

1. Hierarchią czyli władzą Kościoła Katolickiego nazywamy: papieża, biskupów i kapłanów.
2. Papieże są następcami św. Piotra, a biskupi są następcami apostołów.
3. Obecny Papież nazywa się Jan XXIII, nasz ks. biskup... nasz ks. proboszcz...

VII. Pomoce

Obraz: obecnego papieża, naszego ks. biskupa, ks. proboszcza.

45

POTRÓJNA WŁADZA W KOŚCIELE KATOLICKIM

P L A N

I. Wprowadzenie

Bez władzy nie ma żadnej organizacji ludzkiej, a cóż dopiero tak wielkiej jak Kościół.

II. Zapowiedź tematu

Chrystus Pan zostawił w swoim Kościele aż potrójną władzę: nauczania, rządzenia i uświęcania wiernych.

III. Rozwinięcie

1. *Władza nauczania w Kościele Katolickim:*
 - a) Pan Jezus sam nieustrudzenie nauczał.
 - b) Pan Jezus swoim uczniom nakazał nauczać.
 - c) Apostołowie faktycznie władzę nauczania wykonywali.
 - d) Apostołowie przekazali władzę nauczania swoim następcom.
 - e) Kościół otrzymał od Pana Jezusa przywilej nieomylności w nauczaniu.
2. *Władza pasterska, czyli rządzenie w Kościele.*
3. *Władza kapłańska dla sprawowania czci Bożej i uświęcania wiernych.*

IV. Pogłębienie

1. Na czym polega przywilej nieomylności w nauczaniu Kościoła?

2. Kto w Kościele jest nieomylny?
3. Cenzura kościelna na książki religijne.

V. Zastosowanie

1. Symbole wielkanocne na ołtarzu.
2. Mój potrójny stosunek do potrójnej władzy Kościoła.

VI. Utrwalenie

Powtórzyć w pytaniach.

I. Wprowadzenie

Nie ma społeczności bez władzy. Spróbujcie zostawić szkołę albo nawet dom bez przełożonego; niech będzie wolno czynić w nim każdemu, co mu się podoba — zobaczycie, co się stanie. Rozsypie się taka szkoła, a w domu będzie wieczny bałagan. A cóż dopiero mówić o tak wielkiej społeczności, o zrzeszeniu ludzi tak potężnym jak Kościół. Jeżeli miał on trwać aż do końca świata, jeżeli miał wiernych wszystkich ras i narodów prowadzić do nieba, to musiał mieć władzę i to nawet bardzo silną. Chrystus Pan wiedział o tym i Kościołowi swemu zostawił aż potrójną władzę: nauczania, uświęcania i rządzenia wiernymi.

II. Zapowiedź tematu

Dzisiaj wam opowiem o tej potrójnej władzy Kościoła: kiedy ją Kościół otrzymał od Pana Jezusa i w jaki sposób ją sprawuje.

III. Rozwinięcie

1. Władza nauczania.

a) Pan Jezus sam niestrudzenie ludzi nauczał.

Nie wystarczy, że niebo otworzył Pan Jezus swoją Męką i Śmiercią, trzeba jeszcze było pokazać ludziom drogę wiodącą do nieba. Pan Jezus czynił to niestrudzenie, kiedy przez trzy lata chodził od wioski do wioski, od miasta do miasta i nauczał. A mówił tak pięknie, że całe tłumy za sobą porywał, bo „żaden człowiek tak nie mówił jak On” (Jan 7,46).

b) Pan Jezus dał swoim uczniom nakaz głoszenia Ewangelii.

Ale Pan Jezus wiedział, że długo na ziemi nie będzie, a ktoś musi Jego naukę dalej ludziom podawać. Światło, które zapalił na ziemi, ktoś musi przejąć z Jego rąk i nieść dalej pomiędzy narody. Dlatego też wybrał sobie następców w swoich uczniach i powiedział do nich: „Jako mnie Ojciec posłał, i ja was posyłam” (Jan 20, 21). „Idąc na cały świat, głoscie Ewangelię wszelkiemu stworzeniu” (Mk. 16, 15).

c) Apostołowie głosili wszędzie naukę Pana Jezusa.

Zaraz po Zesłaniu Ducha Św. Piotr św. przemawia do zgromadzonego tłumu i nawraca około trzech tysięcy samych mężczyzn. W kilka dni potem św. Piotr mocą imienia Jezusa uzdrowił kalekę, kulawego od urodzenia i znowu nawrócił swoim kazaniem około 5000 ludzi. Dzieje Apostolskie mówią o wszystkich apostołach: „Codziennie też nie zaprzestawali nauczania w świątyni i po domach, głosząc dobrą nowinę o Jezusie Chrystusie”. Nic dziwnego, że Żydów ogarnął gniew (Dzieje Ap. 5, 42). Aresztowali więc apostołów wołając do nich: „całą Jerozolimę napełniacie nauką waszą” (Dz. Ap. 5, 28).

d) Apostołowie przekazali władzę nauczania swoim następcom, czyli pierwszym biskupom.

Jako przykład podam wam tylko wyjątek z Listu św. Pawła do Tymoteusza, jego ucznia, którego mianował biskupem w Efezie: „Zaklinam cię przed Bogiem i przed Jezusem Chrystusem... głoś naukę, nalegaj w porę czy nie w porę, przekonywaj, prosz, karć... pilnuj obowiązku głosiciela Ewangelii, posługę swoją wypełniaj” (Tym. 4, 51-5).

e) Kościół czyli apostołowie i ich następcy otrzymali od Pana Jezusa dar nieomyślności w nauczaniu.

O tym, że Pan Jezus był nieomyślny w nauczaniu nikt nie wątpi; był przecież nie tylko Człowiekiem, ale i Bogiem. Musiał jednak Pan Jezus dar ten dać także swoim następcom, jeżeli chciał, aby Jego nauka przetrwała wszystkie czasy nienaruszona. Przecież tę naukę mieli głosić ludzie; a ludzie są zawsze omylni. Gdyby uczniowie Pana Jezusa i ich następcy nie posiadali daru nieomyślności, to skąd mieliby pewność, że to, co nam głoszą, pochodzi od Pana Jezusa? — że nie zostało to przekrecone? zmienione? Pan Jezus wiedział o tym. Dlatego, kiedy rozkazywał swoim uczniom iść na cały świat, to dodał: aby uczyli jednak tylko tego, co On nauczał. Oto słowa Pana Jezusa: „Idąc tedy nauczajcie wszystkie narody... nauczając je zachowywać wszystko, cokolwiek wam przykazałem”. A jako gwarancję, jako zapewnienie, że daje im przywilej nieomyślności w nauczaniu dał Pan Jezus zaraz po tych słowach następujące zapewnienie: „A oto ja jestem z wami po wszystkie dni, aż do skończenia świata (Mt. 28, 20). Jakby chciał Pan Jezus powiedzieć: gwarancją, że głosić będziecie moją naukę, będzie to, że ja z wami pozostanę i to po wszystkie dni. O tym, że uczniowie Pana Jezusa i ich następcy otrzymali dar nieomyślnego nauczania świadczą jeszcze inne słowa Pana Jezusa: „Kto uwierzy (naucze przez was głoszonej) i ochrzci się, zbawion będzie, a kto nie uwierzy, będzie potępiony” (Mk. 16, 16). Jeżeli Pan Jezus grozi, że na wieki się potępi ten, kto nie przyjmie nauki Jego Kościoła, to znaczy, że ta nauka musi być prawdziwą i nieomyślną. Apostołowie tak byli przekonani, że to, co głoszą, jest nieomyślne, że św. Paweł w Liście do Galatów pisze: „a choćby... nawet anioł z nieba głosił wam coś ponadto, cośmy wam głosili, niech będzie przeklęty”. Dlaczego? — bo mówi, że jest apostołem nie przez ludzi wybranym, ale przez samego Jezusa Chrystusa (Gal. 1, 8).

2. Władza rządzenia w Kościele czyli pasterzowania.

Kościół ma prawo rządzenia, to znaczy, że może wydawać prawa, a wierni mają obowiązek je zachowywać. Świadczą o tym wyraźnie następujące słowa Pana Jezusa, skierowane do Jego uczniów, jako Jego następców: „Kto was słucha, mnie słucha, a kto wami gardzi, mną gardzi” (Łk. 10,16). Już mocniej Pan Jezus nie mógł powiedzieć. A władza ta jest tak wielka, że Pan Jezus mówi: „Zaprawdę powiadam wam: cokolwiek zwiążecie na ziemi, będzie związane i w niebiesiach, a cokolwiek rozwiążecie na ziemi, będzie rozwiązane w niebiesiach” (Mt. 18, 18).

3. Władza kapłańska dla sprawowania czci Bożej i uświęcania wiernych.

Tylko Kościół na ziemi otrzymał od Pana Jezusa władzę odpuszczania ludziom grzechów i udzielania im łaski Bożej. Człowiek może w imieniu Pana Boga przekreślać grzechy a nawet kary. Takiej władzy nie

miał dotąd nikt na ziemi i mieć nie będzie. A skąd o tym wiemy? Pan Jezus powiedział do swoich następców: „Weźmijcie Ducha Św., którym odpuscicie grzechy, są im odpuszczone, a którym zatrzymacie, są im zatrzymane” (Jan 20, 22-23). Widzimy więc, że te trzy władze, które Kościół sprawuje: nauczania, rządzenia i uświęcenia, są dane od samego Jezusa Chrystusa. Tu widzicie, jak wielka jest powaga Kościoła Katolickiego: tylko on jeden na ziemi otrzymał od Pana Boga takie przywileje, aby mógł ludzi jak najpewniej prowadzić do zbawienia.

IV. Pogłębienie

1. Kiedy wam mówiłem o tym, że Kościół ma władzę nieomylnego nauczania, to mogła komuś przyjść taka myśl: To Kościół Katolicki nigdy się nie pomylił? To po cóż istnieją różne akademie i badania? Niech nam Kościół wykląda wszystkie nauki! Otóż, moi drodzy, dar nieomylności Kościoła dotyczy tylko nauki Pana Jezusa. Kościół nie jest nieomylny we wszystkich naukach, ale tylko w tym, co ludziom głosił Pan Jezus. Gdy Kościół głosi, że tak mówił Pan Jezus, to tak mówił Pan Jezus na pewno. Kościół więc jest nieomylny tylko w tych rzeczach, które odnoszą się do zbawienia ludzi, w innych zaś naukach może się mylić.

2. Spytacie może także: ale kto w Kościele Katolickim jest nieomylny? Kogo trzeba rozumieć przez Kościół? — Otóż w Kościele Katolickim nieomylni są tylko ci, których sam Pan Jezus uczynił nieomylnymi, w których ręce powierzył skarb swojej nauki, a tymi są: papież i biskupi, żyjący w łączności z papieżem. Mogą się więc mylić kapłani, mogą się mylić i poszczególni biskupi — ale nie mogą się wszyscy razem mylić. Nie może też mylić się i papież, bo on musi zawsze, gdy zachodzi spór i niepewność co do jakiej prawdy wiary, rozstrzygnąć jasno, jak jest, aby nie było wątpliwości i błędów.

3. Aby ustrzec swoich wiernych od błędów, Kościół nakazuje, aby wszystkie pisma i książki religijne przechodziły przez tzw. cenzurę. Gdy taką książkę podpisze ksiądz biskup, wtedy można ją spokojnie czytać (pokazać np. Pismo Św. z „imprimatur”, czy książeczkę do nabożeństwa).

V. Zastosowanie

1. Na Wielkanoc stawia się na głównym ołtarzu w naszych kościołach trzy nowe przedmioty: grubą świecę, pięknie ozdobioną (paschał), którą się w czasie procesji zapala i niesie; figurkę Pana Jezusa Zmartwychwstałego i Krzyż przewiązany czerwoną stułą. Te trzy przedmioty oznaczają, że Pan Jezus na ziemi sprawował trzy godności, trzy władze: Nauczyciela, to oznacza światło świecy; Króla i najwyższego Pasterza, to oznacza figurka Pana Jezusa; oraz Kapłana — to oznacza krzyż, przepasany stułą. Te trzy godności i władze Pan Jezus przekazał swemu Kościołowi. Kościół naucza — tyle razy słyszycie, jak kapłani głoszą kazania, jak uczą w szkołach; Kościół ma władzę rządzenia: różne przepisy i nakazy, a zwłaszcza 5 Przykazań Kościelnych, które w pacierzu codziennie odmawiacie, są tego dowodem; a wreszcie Kościół sprawuje także władzę kapłańską. Świadczy o tym ołtarz, Ofiara Mszy św. i Sakramenty św.

2. A jakie są nasze obowiązki? — Będzie o nich jeszcze kiedyś mowa. Teraz wam tylko powiem: obowiązkiem katolika jest pilnie słuchać kazań i uczyć się religii, bo jest to nauka samego Jezusa Chrystusa. Kapłani nie swoją naukę głoszą, nie mówią od siebie. Ale przez ich usta mówi sam Pan Jezus. Gdyby tak tutaj stanął Pan Jezus i miał z wami lekcję religii,

jak każdy z was starałby się, by na niej jak najlepiej uważać i aby z niej jak najwięcej skorzystać. Myślę, że większą jeszcze radość sprawiają Panu Jezusowi ci, którzy wierzą słowom kapłana, przez którego usta mówi sam Pan Jezus. Obowiązkiem katolika jest wypełniać wszystkie polecenia i przykazania Kościoła. Pamiętajcie, co Pan Jezus powiedział: „Kto was słucha, mnie słucha — a kto wami gardzi, mną gardzi”. Zwłaszcza ważne jest Przykazanie Kościelne Drugie i Trzecie, nakazujące w niedzielę i święta wysłuchać pobożnie Mszy św. i nie jeść mięsa w piątki dla uczczenia śmierci Pana Jezusa. Prawdziwy katolik chętnie korzysta także ze środków uświęcenia, które nam daje Kościół: zwłaszcza w Spowiedzi i Komunii św. O, gdyby tak w innych religiach kapłani mogli ludziom grzechy przebaczać, jak ci nieszczęśliwi poganie i innowiercy chętnie by z tego korzystali.

VI. Utrwalenie

Powtórzenie w pytaniach.

1. Czy może istnieć jakakolwiek społeczność ludzka i związek ludzi bez władzy? — nie, boby się zaraz rozpadła.

2. Jaką władzę zostawił Pan Jezus swemu Kościołowi? — władzę potrójną: nauczania, rządzenia i uświęcania.

3. Jak Pan Jezus okazał, że ma władzę nauczania? — Bo najpierw sam ludzi niestrudzenie nauczał.

4. Komu przekazał Pan Jezus władzę nauczania? — apostołom, czyli swoim uczniom.

5. Komu apostołowie przekazali władzę nauczania? — swoim następcom.

6. Jaki przywilej nadał Pan Jezus Kościołowi w nauczaniu? — nieomyślności.

7. Co to znaczy? — że Kościół nieomylnie przekazuje ludziom naukę Pana Jezusa.

8. Czy Kościół Katolicki jest nieomylny we wszystkich rzeczach? — nie, ale tylko w nauce, która odnosi się do zbawienia ludzi.

9. Kto w Kościele Katolickim jest nieomylny? — papież i biskupi, którzy mają łączność z papieżem.

10. Jakimi słowami otrzymał Kościół Katolicki od Pana Jezusa władzę rządzenia wiernymi? — „Kto was słucha, Mnie słucha, a kto wami gardzi, Mną gardzi”. „Cokolwiek zwiążecie na ziemi, będzie związane i w niebieszech”. „A kto by Kościoła nie posłuchał, niech ci będzie jako poganin i celnik”.

11. Jakimi słowami dał Pan Jezus swemu Kościołowi władzę uświęcania ludzi? — „którym grzechy odpuscicie, są im odpuszczone”.

12. Czy Kościół sprawuje władzę kapłańską tylko przez szafowanie Sakramentami św.? — nie, ale także przez Ofiarę Mszy św. i modlitwy kapłańskie.

13. Jakie są nasze obowiązki wobec potrójnej władzy Kościoła? —
a) słuchać pilnie, co mówią kapłani i czego nas uczą;
b) zachować wiernie wszystkie nakazy i przykazania kościelne;
c) korzystać często i godnie z Ofiary Mszy św. i ze Sakramentów św.

14. Co nazywamy cenzurą Kościoła? — podpis biskupa, że pozwala książkę wydać.

15. Dlaczego Kościół ustanowił cenzurę na książki religijne? — Bo tylko on jest powołany do nauczania, a zatem bada książki, aby wiernych ustrzec od błędnych nauk.

Zapamiętać:

1. Pan Jezus dał swojemu Kościołowi potrójną władzę: nauczycielską, pasterską i kapłańską, czyli władzę nauczania wiernych, rządzenia nimi i uświęcania ich.

2. Zapamiętam sobie słowa Pana Jezusa: „Dana mi jest wszelka władza na niebie i na ziemi: Idąc tedy nauczajcie wszystkie narody... nauczając je zachowywać wszystko, cokolwiek wam przykazałem. A oto ja jestem z wami po wszystkie dni, aż do skończenia świata” (Mt. 28, 18-20).

3. „Kto was słucha, Mnie słucha, a kto wami gardzi, Mną gardzi (Łk. 10,16).

46

PAPIEŻ JAKO GŁOWA KOŚCIOŁA KATOLICKIEGO

P L A N

I. Wprowadzenie

Mówiłem wam o konieczności władzy w Kościele. Chrystus Pan wiedział o tym i ją ustanowił.

II. Zapowiedź tematu

Dzisiaj wam powiem o konieczności władzy najwyższej w Kościele Katolickim i dlaczego tę władzę mają biskupi rzymscy czyli papieże.

III. Rozwinięcie

1. Kogo nazywamy papieżem?
2. Dlaczego najwyższą władzę w Kościele mają tylko papieże, czyli biskupi rzymscy?
 - a) Pan Jezus powierzył najwyższą władzę w Kościele św. Piotrowi.
 - b) Od św. Piotra przeszła władza najwyższa na biskupów rzymskich.
3. Zakres władzy papieża.

IV. Pogłębienie

Jak obierano papieży, ich liczba, imiona i narodowość.

V. Zastosowanie

Należna papieżowi cześć, posłuszeństwo, miłość, modlitwa.

VI. Utrwalenie

Powtórzenie w pytaniach.

VII. Pomoce

1. Obrazy: Św. Piotr, papież, bazylika św. Piotra etc.

I. Wprowadzenie

Mówiłem wam w ostatniej katechezie o tym, że w każdym zespole i związku ludzi konieczna jest władza. Nie ma zrzeszenia ludzi bez władzy. A im większy jest związek ludzi, tym więcej potrzebna jest władza.

I widzimy, że Pan Jezus wiedział o tym i zostawił w swoim Kościele nawet potrójną władzę: nauczania, rządzenia i uświęcania ludzi. Ale władza nie może spoczywać w ręku wielu ludzi. Musi być jeden, który będzie miał zawsze głos ostateczny i decyzję ostateczną. Gdzie jest bowiem wielu, może być i wiele także różnych zdań. Dlatego we wszystkich organizacjach, związkach, stowarzyszeniach czy nawet państwach jest grupa ludzi, którym oddana jest władza (zarząd), a jeszcze ponad tym zarządem stoi jeden, zwany: przewodniczącym, prezesem, prezydentem czy królem. Już w poprzednich katechezach, jak pamiętacie, stale powtarzało się słowo: św. Piotr i papież.

II. Zapowiedź tematu

Dzisiaj wam powiem: kto to jest papież, dlaczego papież ma w Kościele Katolickim najwyższą władzę i jaka to jest władza.

III. Rozwinięcie

1. Kogo nazywamy papieżem?

Słowo „papież” pochodzi z wyrazu włoskiego „papa”, który oznacza tyle co ojciec. Mówimy więc „papież” albo Ojciec święty. Papieżem albo Ojcem św. nazywamy każdego biskupa rzymskiego, który ma stolicę w Rzymie. A więc widzimy, że papież nie otrzymuje nowego święcenia. Jest on święceniami równy wszystkim biskupom na świecie; różni się od nich tylko tym, że ma najwyższą w Kościele władzę. Gdyby więc któregoś z naszych biskupów obrano biskupem Rzymu, np. naszego księdza prymasa, to przez to samo byłby on już papieżem. Papież więc czyli Ojciec św. jest to każdorazowy biskup rzymski, który z woli Pana Jezusa sprawuje nad całym Jego Kościołem najwyższą władzę.

2. Dlaczego najwyższą władzę w Kościele mają tylko papieże czyli biskupi rzymscy?

Odpowiadam jednym zdaniem: Dlatego tylko biskupi rzymscy mają w Kościele Katolickim najwyższą władzę, bo są prawowitymi następcami św. Piotra, który od Pana Jezusa otrzymał tę najwyższą władzę. Wykażę wam teraz, że św. Piotr naprawdę otrzymał od Pana Jezusa najwyższą władzę w Kościele i że biskupi rzymscy są następcami św. Piotra.

a) Pan Jezus dał św. Piotrowi najwyższą władzę w Kościele.

Jak wiecie, św. Piotr miał właściwe imię Szymon. Słowo Piotr pochodzi z wyrazu łacińskiego i znaczy tyle, co skała. Tak nazwał Pan Jezus Szymona przy pierwszym z nim spotkaniu. Jakże zdziwieni musieli być uczniowie Pana Jezusa: na 72 uczniów i na 12 apostołów, tylko Szymonowi Pan Jezus zmienił imię i dał mu takie imię zagadkowe: „Opoka” — „Skała” — Piotr. W dwa lata potem Pan Jezus wyjaśnił św. Piotrowi wobec apostołów, dlaczego dał mu takie imię: „A ja ci powiadam, że ty jesteś Opoką, a na tej Opoce zbuduję Kościół mój, i bramy piekielne nie zwyciężą go”. Wiemy, że domu nie buduje się na piasku, bo by się wnet zawalił, ale domy buduje się na skale. Gdy nie ma skały, to się ją sztucznie robi: rzuca się kamienie, daje się beton, i to właśnie nazywamy fundamentem — twarde, stałe oparcie dla domu. Im zaś większy jest dom, tym oparcie musi mieć pewniejsze. Dlatego Pan Jezus mówi, że kiedy zbuduje Kościół swój, czyli założy swój związek religijny, to postawi go na skale, aby

mógł przetrwać całe wieki. A tą właśnie Skalą — Opoką będzie — Szymon. A że naprawdę Pan Jezus obiecał św. Piotrowi oddać najwyższą władzę w Kościele Katolickim, świadczą słowa, które Pan Jezus zaraz potem powiedział: „I tobie dam klucze Królestwa niebieskiego; a cokolwiek zwiążesz na ziemi, będzie związane i w niebiesiach, a cokolwiek rozwiążesz na ziemi, będzie rozwiązane i w niebiesiach” (Mt. 16-19). Były to słowa obietnicy nadania św. Piotrowi najwyższej władzy. A oto słowa wypełnienia tej obietnicy: Po swoim zmartwychwstaniu Pan Jezus dnia pewnego, a było to nad Jeziorem Galilejskim, po cudownym połowie ryb, rzekł do św. Piotra, który stał w otoczeniu innych apostołów: „Szymonie, synu Jana! Miłujesz mnie więcej niżli ci?” — św. Piotr odpowiedział na to: „Tak, Panie, Ty wiesz, że Cię miłuję”. Wtedy Pan Jezus mu powiedział: „Paś baranki moje”! I znowu zapytał Pan Jezus św. Piotra: „Szymonie, synu Jana, miłujesz mnie”? I znowu św. Piotr odpowiedział: — „Tak, Panie, Ty wiesz, że Cię miłuję”. Wtedy znowu Pan Jezus odpowiedział mu: „Paś baranki moje”! Teraz po raz trzeci zapytał Pan Jezus św. Piotra: „Szymonie, synu Jana, miłujesz mnie”? Zasmucił się św. Piotr, że go Pan Jezus pyta po raz trzeci, jakby mu nie dowierzał i zawołał: „Panie, Ty wszystko wiesz, Ty wiesz, że Cię miłuję”! Usłyszał wtedy polecenie: „Paś owce moje” (Jan 21, 15-17). Pan Jezus nie miał stada baranków swoich i swoich owieczek. Jeżeli więc mówił o swoich barankach i swoich owieczkach, to musiał mieć na myśli kogo innego. Baranki oznaczały ludzi, wiernych czcicieli Jego nauki, a owieczki są matkami baranków, a więc oznaczały samych apostołów. Że tak zrozumiał słowa Pana Jezusa św. Piotr i że tak je zrozumieli apostołowie, świadczy to, że gdzie tylko i kiedy tylko wspominają apostołowie czy Ewangelisci uczniów Pana Jezusa, to św. Piotra podają zawsze na pierwszym miejscu. Św. Piotr po Wniebowstąpieniu Pana Jezusa wybiera na apostoła św. Macieja na miejsce Judasza; św. Piotr pierwszy doznaje prześladowań żydowskich; kiedy został uwięziony, „Kościół nieustannie modlił się za nim do Boga” (Dz. Ap. 12, 5); św. Piotr nawraca pierwszego poganina w osobie oficera rzymskiego, Korneliusza; św. Piotr wreszcie zwołuje pierwszy zjazd apostołowski, na którym przewodniczy i ustanawia pierwsze kościelne przykazania.

b) Od św. Piotra przeszła władza najwyższa na biskupów rzymskich.

Rzecz jasna, bo św. Piotr udał się do Rzymu i tam założył stolicę najwyższej władzy Kościoła; tam przed śmiercią wyznaczył następcę w osobie św. Linusa i tam umarł. Do dzisiaj więc następcami św. Piotra są biskupi rzymscy. Mamy kolejny spis wszystkich następców św. Piotra na stolicy rzymskiej. Obecny biskup rzymski czyli papież jest już 262 po św. Piotrze następcą. Symbolem pięknym tej nierozzerwalnej łączności jest grób św. Piotra, który nie tylko znajduje się w Rzymie, ale pod kościołem i pod samym ołtarzem, przy którym papież Mszę św. i nabożeństwa odprawia. O tym, że od samego początku biskupi rzymscy cieszyli się najwyższą powagą w całym Kościele Katolickim jako następcy św. Piotra, świadczy fakt, że papieże zabierali publicznie głos w Kościele świętym i wszyscy ich słuchali. Oto np. w Koryncie wybuchły zamieszki; niektórzy chrześcijanie zaczęli się buntować przeciwko tamtejszym przełożonym gminy chrześcijańskiej (biskupowi i kapłanom). Żył jeszcze wtedy niedaleko w Efezie św. Jan Apostoł. A jednak chrześcijanie

z Koryntu zwracają się do Rzymu, do ówczesnego papieża, Klemensa I, który był już trzecim następcą św. Piotra. Św. Klemens Rzymski posłał do Koryntian bardzo mocny list, w którym surowo karci burzycieli pokoju. Kiedy odbywały się w pierwszych czasach chrześcijaństwa po ustaniu prześladowań wielkie zjazdy biskupów z całego świata (tzw. sobory powszechnie), to zawsze przewodniczyli na nich delegaci, wysłani przez papieża. Dzisiaj nikomu z katolików nawet na myśl nie przyjdzie, aby wątpić, czy biskupi rzymscy jako następcy św. Piotra mają najwyższą władzę w Kościele, czy też nie — bo wszyscy to jednoznacznie przyjmują jako podstawową prawdę wiary.

3. Zakres władzy papieża.

Powiem wam jeszcze, jaką władzę ma papież w naszym Kościele Katolickim. Ma on władzę najwyższą i jedyną. Od niego zależą wszyscy wierni, kapłani i wszyscy biskupi na całym świecie. On może mianować i zmieniać księży biskupów; on może ustanawiać nowe prawa i zmieniać prawa dawne. Papież może nawet zmienić wszystkie przykazania kościelne. Nie może znosić tylko Przykazań Bożych oraz tego, co zaprowadził Pan Jezus albo apostołowie. Papież ma władzę większą niż jakikolwiek na świecie władca. Tylko do św. Piotra i do jego następców, papieży odnoszą się słowa Pana Jezusa: „I tobie dam klucze Królestwa Niebieskiego: a cokolwiek zwiążesz na ziemi, będzie związane i w niebiesiech; a cokolwiek rozwiążesz na ziemi, będzie rozwiązane i w niebiesiech”. Papież jest także nieomylny w nauczaniu prawd Bożych; skoro więc papież orzeknie uroczyście, że jakaś prawda jest od Pana Boga objawiona, to trzeba w nią wierzyć pod groźbą utraty wiecznego zbawienia.

IV. Pogłębienie

Początkowo papieży obierano przez mianowanie: i tak św. Piotr przed swoją męczeńską śmiercią mianował swojego następcę św. Linusa, a ten — św. Kleta, a ów św. Klemensa itp. Ale potem przyjął się zwyczaj, że lud rzymski razem z miejscowym duchowieństwem wybierał papieża. Nie zawsze to było dobre i szczęśliwe, bo często tworzyły się stronnictwa a nawet wybuchały walki w Rzymie; nie zawsze też wybierano papieżami ludzi najgodniejszych. Kiedy więc czasem będziemy słyszeć, że dawniej nie wszyscy papieże byli święci, to się temu nie dziwcie, bo bywało czasem, że narzucały ich silniejsze stronnictwa, albo nawet świeccy władcy. Dzisiaj papieża wybiera 72 najczcigodniejszych i najwięcej zasłużonych biskupów świata; nazywają się oni kardynałami, czyli książętami Kościoła. Dla odróżnienia ubierają się oni na czerwono (strój biskupów jest fioletowy). A wybierają oni spośród siebie na papieży ludzi najwięcej świętych i godnych. Od prawie tysiąca lat papieże obierają sobie imię — np. nasz obecny papież miał jako kardynał imię Angelo, a jako papież obrał sobie imię Jan XXIII. A ponieważ przed nim papieży, którzy mieli to imię, było już dwudziestu dwóch, to on jest teraz Janem XXIII. Ciekawi was zapewne, jakie jeszcze inne imiona obierali sobie papieże: Papieży Leonów było 13, Benedyktów 15, Grzegorzów 16, a Piusów 12. Papież ubiera się na biało, a znakiem jego najwyższej władzy jest tiara, czyli mitra z trzema koronami, na znak, że papież ma najwyższą na świecie władzę, bo ma najwięcej poddanych (wiernych) i zastępuje samego Pana Jezusa. Może też ciekawi jesteście, z jakich narodów i krajów byli papieże: 2 było z narodu żydowskiego: św. Piotr i św. Ewaryst z Betlejem.

Greków było aż 12, Afrykańczyków 3, Syryjczyków 5, Anglików 1; Hiszpanów 2, Francuzów 15, a najwięcej Rzymian i Włochów, bo przeszło 200.

V. Zastosowanie

Kto kocha Pana Jezusa, ten największą czcią otaczać będzie Jego zastępców na ziemi. Jeżeli Pan Jezus do wszystkich swoich uczniów powiedział: „Kto was słucha, Mnie słucha”, to w szczególny sposób słowa te odnosić się muszą do Ojca św. Papież sam nie rządzi wszystkim szczegółowo, ale ma jakby swoje ministerstwa, które noszą nazwę Kongregacji. Wszystkie jednak ważniejsze decyzje Kongregacji zależą od Ojca św., a dochodzą one do nas za pośrednictwem biskupów i kapłanów. Oni ogłaszają nam je z ambon. Obowiązkiem także naszym jest modlić się za Ojca św., aby mu Pan Bóg dał wiele sił do tak odpowiedzialnej i trudnej pracy (modlitwa za Ojca św. ma zakończyć naukę. Pokazać obraz Ojca św.).

VI. Utrwalenie

Powtórzenie w pytaniach.

1. Kto stoi na czele całego Kościoła Katolickiego? — papież.
2. Co znaczy słowo „papież”? — słowo papież pochodzi z języka włoskiego i znaczy tyle co ojciec.
3. Jak inaczej nazywa się papież czyli Ojciec św.? — biskup rzymski.
4. Dlaczego papieża nazywamy biskupem rzymskim? — bo jest on biskupem w Rzymie.
5. Dlaczego każdy papież musi być biskupem w Rzymie? — bo tam założył stolicę głowy Kościoła pierwszy papież, św. Piotr i tam umarł.
6. Skąd wiemy, że św. Piotr był głową Kościoła i pierwszym Ojcem całego chrześcijaństwa? — sam Pan Jezus nazwał go Piotrem, czyli Skalą i obiecał, że na nim zbuduje swój Kościół i że da mu klucze Królestwa Niebieskiego.
7. Jakimi słowami Pan Jezus wypełnił obietnicę, daną św. Piotrowi, że mu da władzę nad całym Kościołem? — kiedy po swoim Zmartwychwstaniu powiedział do św. Piotra: „Paś baranki moje, paś owce moje”.
8. Kogo oznaczają słowa „baranki” i „owce”? — słowo „baranki” oznacza wiernych wyznawców religii Pana Jezusa, a słowo „owce” oznacza matki baranków, czyli apostołów.
9. Czy św. Piotr i apostołowie rzeczywiście tak rozumieli słowa Pana Jezusa? — tak, bo po Wniebowstąpieniu Pana Jezusa św. Piotr występuje jako prawdziwy zastępca Pana Jezusa i Głowa całego Kościoła Katolickiego.
10. W jaki sposób pokazał św. Piotr, że ma tak wielką władzę w Kościele? — wybrał św. Macieja na apostoła; pierwszy przemawiał po Zesłaniu Ducha Św., pierwszy decydował o nawracaniu także pogan, zwołał zjazd (sobór) apostołowski i na nim wydał pierwsze zarządzenia.
11. Skąd wiemy, że św. Piotr przekazał całą swoją władzę i przelał ją na biskupów rzymskich? — bo tam św. Piotr przeniósł stolicę, stamtąd rządził całym Kościołem Katolickim i biskupów rzymskich uczynił swoimi następcami.
12. Czy są jakie dowody, że biskupów rzymskich rzeczywiście uważano w całym Kościele Katolickim za prawowitych następców św. Pio-

tra? — tak, bo od samego początku Kościoła zwracano się we wszystkich ważnych sprawach do biskupów rzymskich (np. spór w Koryncie i list św. Klemensa); delegaci papieża przewodniczyli na zjazdach biskupów całego świata (sobory).

13. Jaką władzę ma w Kościele każdy biskup rzymski czyli papież? — władzę najwyższą nad wszystkimi wiernymi i biskupami.

14. Jaki przywilej ma każdy biskup rzymski, gdy chodzi o nauczanie wiary? — dar nieomyślności.

15. Czy zawsze papież jest nieomylny? — nie, tylko wtedy, gdy ogłasza, że jakaś prawda jest objawiona od Pana Boga.

16. Jak wybierano dawniej biskupów rzymskich? — naznaczeniem przez poprzedniego papieża; (np. św. Piotr wybrał św. Linusa), a potem przez wybór gminy chrześcijańskiej, ludu i duchowieństwa.

17. Kto dzisiaj obiera papieża? — kardynałowie.

18. Co znaczy słowo kardynał? — księżę Kościoła.

19. Jaki jest strój: biskupa, kardynała i papieża? — strój biskupa jest barwy fioletowej, kardynała — barwy czerwonej, a strój papieża jest barwy białej.

20. Jak się nazywa obecny Ojciec św.? — Jan XXIII.

21. Czy Jan XXIII jest to imię własne Ojca św.? — nie, bo każdy papież wybiera sobie imię.

22. Co więc znaczy Jan XXIII? — że obecny papież obrał sobie imię Jan. A ponieważ papieży, którzy mieli to imię, było dwudziestu dwóch, więc obecny jest Jan XXIII.

23. Którym z kolei od św. Piotra papieżem jest Jan XXIII? — 262 papieżem.

Zapamiętać:

1. Na czele całego Kościoła Katolickiego stoi biskup rzymski zwany papieżem, albo Ojcem św.

2. Dlatego tylko biskupi rzymscy mogą sprawować w Kościele Chrystusowym najwyższą władzę, bo na nich przeszła ta władza od św. Piotra.

3. Każdy papież jest nieomylny w rzeczach wiary i obyczajów i należy mu się cześć najwyższa w Kościele jako zastępcy Pana Jezusa.

VII. Pomoce

1. Obrazy: św. Piotra, bazyliki św. Piotra w Rzymie, papieża.

47

KOŚCIÓŁ KATOLICKI — O CZŁONKACH KOŚCIOŁA

PLAN

I. Wprowadzenie

Była mowa o tym, czym jest Kościół Katolicki, o jego założeniu i organizacji. Mówiąc o organizacji Kościoła Chrystusowego, powiedziałem wam o jego hierarchii, o potrójnej władzy, a wreszcie o papieżu jako o głowie Kościoła.

II. Zapowiedź tematu

Dzisiaj chcę wam powiedzieć, kto jest członkiem Kościoła, jakie przywileje mamy z tego członkostwa i jakie są nasze obowiązki wobec Kościoła Katolickiego.